

V Praze dne 30. října 2013
Č.j.: 1010/13 – REV1

Stanovisko komise pro hodnocení dopadů regulace

k

návrhu zákona o zrušení vojenského újezdu, změně hranic vojenských újezdů
a sídlech újezdních úřadů a o změně některých zákonů (zákon o hranicích
vojenských újezdů)

I. Úvod

Navrhovaným zákonem se ruší vojenský újezd Brdy a zmenšují se vojenské újezdy Boletice, Březina, Hradiště a Libavá. Na území původních vojenských újezdů vznikne 6 nových obcí, další katastrální území budou přičleněna k obcím v okolí vojenských újezdů.

II. Připomínky a návrhy změn

Předkládaná důvodová zpráva, jejíž jedna část je nazvána „Závěrečná zpráva o hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad – RIA“, není hodnocením dopadů regulace v pravém slova smyslu. Jednotlivé kapitoly neobsahují informace, které má zpráva RIA obsahovat.

Komise RIA proto vydala negativní stanovisko s tím, že předkladatel má možnost do předložení zákona Legislativní radě vlády hodnocení dopadů regulace dopracovat dle obecných zásad RIA. Předkladatel zákona vložil do důvodové zprávy – zprávy RIA – odstavec, odkazující na přílohu „Optimalizace vojenských újezdů“ s tvrzením, že požadavky RIA jsou v této příloze splněny. Tato příloha skutečně – i když jen částečně – poskytuje informace, které je možné vztáhnout ke kapitole RIA „definice problému“ a v poněkud menší míře i k části RIA „cíle navrhované regulace“. Na druhou stranu z přílohy vyplývá celá řada dalších otázek, které by měly být v RIA řešeny, avšak RIA se o nich nezmiňuje.

Ani důvodová zpráva, ani její příloha nepředstavují zprávu o hodnocení dopadů regulace, nelze z nich získat potřebné informace o dopadu navrhované regulace a ani jednotlivě ani dohromady nesplňují požadavky, kladené na zprávu RIA.

Následující příklady a připomínky pouze ilustrují povahu a rozsah nedostatků, v žádném případě nepředstavují jejich úplný, strukturovaný a ucelený výčet.

1. V úvodu přílohy k důvodové zprávě se uvádí, že se „sníží výdaje na provoz jednotlivých vojenských újezdů, zejména z hlediska stávajících výdajů na zabezpečení obyvatel“, a dále se implicitně předpokládá, že vyčleněním památek ve vojenských újezdech a jejich převedením na jiné subjekty (státu) se ušetří. Tato tvrzení nejsou podložena výpočtem ani logickou úvahou – jelikož lze předpokládat, že potřeby obyvatel nových obcí se nezmění, budou „výdaje obcí na zabezpečení obyvatel“ buď stejné, jen budou vznikat jinému subjektu než AČR, nebo se budou lišit, ale pokud ano, je třeba zdůvodnit, na základě jakých předpokladů tomu tak bude. Podobně i převedení památek do majetku jiných subjektů zajisté nepovede ke snížení výdajů státu, pouze ke snížení výdajů AČR na jejich správu. Ve skutečnosti lze předjímat, že výdaje státu se zvýší v případech (jsou-li takové), kdy památky nebyly dostatečně udržovány a nyní je stát bude chtít obnovit, zachovat, stabilizovat, sanovat apod.
2. V kapitole, popisující cíle úpravy se uvádí, že správa nově vymezených vojenských újezdů bude efektivnější, není však ani naznačeno, v čem bude efektivita spočívat. Odrážky, které mají za cíl popsat efektivnější správu, obsahují jen obecná tvrzení, která nejsou ničím podpořena.
3. V části dokumentu, která hodnotí rizika, se tvrdí, že jediným rizikem je nepřijetí zákona, protože by nebyly naplněny záměry Vlády ČR a nedošlo by k efektivnější správě újezdů. Věcná rizika, např. sociální, environmentální nebo zdravotní nejsou uvažována, ani není možné dovodit, zdali neexistují další.
4. V části, jejímž cílem je uvést varianty a diskutovat je, se uvádí, že:
„Věcný obsahový okruh upravovaný předkládaným návrhem zákona v souladu s dosud platným ustanovením § 30 odst. 2 zákona č. 222/1999 Sb. neumožňuje, aby byly zvažovány jiné formy řešení, než je forma zákonné úpravy. V případě právní úpravy vojenských újezdů, zejména pokud jde o zrušení nebo změnu hranic vojenského újezdu, přichází v úvahu pouze jediná varianta řešení, a to forma zákona, a to i s ohledem na ústavní předpoklady, ze kterých plyne, jak již bylo shora uvedeno, že budoucí předmět právní úpravy vyžaduje zákonnou formu.“
Toto tvrzení dobře ilustruje nepochopení smyslu RIA, protože vychází z předpokladu, že se mají diskutovat varianty formálně-právní úpravy, nikoliv varianty věcné. RIA má však být zaměřena především na varianty věcné – rozsah nových vojenských újezdů, jejich další využívání, jejich omezení, výhody a nevýhody, a na mnohé další. Dokument v této ani v dalších kapitolách RIA ani v příloze nic podobného neuvádí.
5. Kapitola náklady a přínosy se zabývá pouze příjmy a výdaji státního rozpočtu v souvislosti s navrhovanou úpravou, ekonomické, sociální, environmentální a jiné dopady nejsou ani uvažovány.

III. Závěr

Vzhledem k tomu, že předkládaný dokument nesplňuje požadavky RIA, doporučuji, aby byl vrácen předkladateli a komise RIA se hodnocením dopadů regulace daného zákona zabývala poté, co bude zpracována řádná RIA.

Vypracoval:
RNDr. Jan Vozáb, PhD

Prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc. v. r.
předseda komise